

Sygn. akt VI U 1273/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszcy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2015 r. w Bydgoszcy na rozprawie

odwołania A. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

Nr (...) z dnia(...)

w sprawie: A. C.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek

I oddała odwołanie,

II nie obciąża wnioskodawcy kosztami procesu strony przeciwnej.

Sygn. akt VI U 1273/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 kwietnia 2015 r., nr sprawy: (...) - (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., na podstawie art. 61a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 r., poz. 267 j.t.) oraz art. 83b i art. 123 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 121 j.t.), odmówił wszczęcia postępowania w przedmiocie wniosku ubezpieczonego A. C. z dnia 08.01.2015 r. o umorzenie należności za zobowiązania (...) sp. z o.o. na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 r., poz. 1551).

Organ rentowy wskazał, iż w dniu 12.01.2015 r. wpłynęło do ZUS pismo ubezpieczonego w sprawie umorzenia należności z tytułu składek za zobowiązania (...) sp. z o.o. na podstawie przepisów ustawy abolicyjnej z dnia 09.11.2012 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych podniósł nadto, że zakres podmiotowy przywołanej ustawy, określony w art. 1 ust. 1 ustawy obejmuje osoby, które w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. obowiązkowo podlegały ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym oraz wypadkowym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Pozwany nadmienił, iż z wnioskiem o umorzenie należności w/wym. może również wystąpić zgodnie z art. 2 ustawy,

spadkobierca lub osoba trzecia, jeżeli w zakresie tych zobowiązań została wydana decyzja o odpowiedzialności tych osób.

Organ rentowy wziął w zaskarżonej decyzji pod uwagę fakt, iż ubezpieczony A. C. jako prezes wieloosobowej spółki z o.o. nie był zgłoszony do ubezpieczenia z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej jako osoba prowadząca działalność gospodarczą. ZUS wskazał nadto, iż w odniesieniu do ubezpieczonego nie została wydana decyzja o odpowiedzialności. Nie spełnia on przesłanek wynikających z art. 1 ust. 1 ustawy abolicyjnej.

Dnia 13.05.2015 r. ubezpieczony A. C. wniósł odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę. Ubezpieczony wskazał, iż organ rentowy w sposób błędny i nieuzasadniony odmówił wszczęcia postępowania w przedmiocie wniosku z dnia 08.01.2015 r. o umorzenie należności na podstawie ustawy abolicyjnej z 09.11.2012 r.

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego, organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od odwołującego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany podtrzymał stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

Organ rentowy w piśmie z dnia 04.09.2015 r. poinformował, że dnia 04.07.2005 r. wydano decyzję (...) na podstawie której przeniesiono odpowiedzialność za zobowiązania (...) sp. z o.o. na prezesa spółki A. C.. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dniu 11.10.2007 r. wydał decyzję DE nr (...), w której w związku z przeniesieniem odpowiedzialności za zobowiązania (...) sp. z o.o. określił stan zaległości ubezpieczonego z tytułu zaległych składek na łączną kwotę 378.715,85 zł w tym z tytułu:

1. ubezpieczenia społecznego za okres od 02/99-08/99; 10/99-11/01 w kwocie 148.652,38 zł,
2. ubezpieczenia zdrowotnego za okres od 08/99; 01/00-11/01 w kwocie 16.293,35 zł
3. Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od 12/99;01/00-11/01 w kwocie 6.723,72 zł
4. odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 04.07.2005 r. w kwocie 207.046,40 zł.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych pismem z dnia 15.10.2015 r. wyjaśnił, iż powyższa decyzja z dnia 11.10.2007 r. obejmuje składki za pracowników (...) sp. z o.o., które nie podlegają abolicji w myśl ustawy z dnia 09.11.2012 r.

Ubezpieczony A. C. w piśmie złożonym w Sądzie w dniu 02.11.2015 r. stwierdził, iż decyzja ZUS z dnia 11.10.2007 r. obejmuje także jego składki na ubezpieczenie z tytułu zatrudnienia w (...) sp. z o.o.

ZUS w piśmie z dnia 17.11.2015 r. w sposób jednoznaczny stwierdził, że odwołujący A. C. nie podlegał ubezpieczeniom jako osoba prowadząca działalność w (...) sp. z o.o. Na koncie (...) sp. z o.o. figurują zaś wyłącznie składki za zatrudnionych pracowników.

Odwołujący A. C. na rozprawie w dniu 17.12.2015 r. oświadczył, iż jego wniosek z dnia 08.01.2015 r. o umorzenie należności dotyczy wyłącznie należności określonych w decyzji ZUS (...)Ubezpieczony wskazał, iż był zatrudniony w (...) sp. z o.o. na stanowisku prezesa zarządu na podstawie umowy o pracę i przytoczona decyzja dotyczy również jego składek obliczonych od jego wynagrodzenia za pracę.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Spór w niniejszej sprawie dotyczy decyzji (...)r. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odmawiającej wszczęcia postępowania w przedmiocie umorzenia należności za zobowiązania (...) sp. z o.o. na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność.

Sąd ustalił, iż na ubezpieczonego A. C. została przeniesiona odpowiedzialność za zobowiązania (...) sp. z o.o. (k. 4 akt sądowych).

W ocenie Sądu zaskarżona decyzja odpowiadała prawu, albowiem ubezpieczony wnosił o umorzenie należności składkowych, które nie wiązały się z prowadzeniem przez niego osobistej działalności gospodarczej. Należności te dotyczyły wynagrodzeń pracowników (...) sp. z o.o., w tym samego odwołującego. A. C. był zatrudniony w rzeczowej spółce na podstawie umowy o pracę. Sąd uznaje, iż nie było to prowadzenie pozarolniczej działalności i zadłużenie nie powstało z tytułu nieopłacenia składek za prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej, tylko z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy czy Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych rzeczowej spółki. Sąd podnosi, iż są to w istocie odmienne należności niż składki z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Przepis wyrażony w art. 1 ust. 1 ustawy abolicyjnej, stanowi wyraźnie, iż na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych:

1)która przed dniem 1 września 2012 r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8,

2)innej niż wymieniona w pkt 1,

- umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Z treści art. 1 ust. 6 omawianej ustawy wynika natomiast, że umorzenie należności, o których mowa w art. 1 ust. 1 tejże ustawy, skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Warto w tym miejscu przytoczyć wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 20 maja 2014 r., sygn. akt III AUa 1802/13, w którym Sąd ten podniósł, że osobą trzecią w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. poz. 1551) jest podmiot prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą, wobec którego ZUS wydał decyzję o przeniesieniu odpowiedzialności za zobowiązania płatnika z tytułu nieopłaconych przez niego składek i to na jego własne ubezpieczenie. Sąd ten w omawianym orzeczeniu stwierdził również, iż pojęcie to nie jest tożsame z pojęciem osoby trzeciej, o której mowa w art. 116 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (jedn. tekst: Dz. U. z 2012 r., poz. 749 ze zm.) i tym samym członek zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie może skutecznie ubiegać się o umorzenie należności z tej ustawy.

Ustawa umorzeniowa z dnia 9 listopada 2012 r. to specyficzny akt prawny, skierowany do zamkniętego katalogu podmiotów i obejmującego określony przedmiotowo i czasowo rodzaj należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek. Zamiarem ustawodawcy było umorzenie zaległości składkowych należnych za osoby prowadzące pozarolniczą działalność, które w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 28 lutego 2009 r. podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu, z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności i nie opłaciły należnych z tego tytułu składek.

Odwołanie ubezpieczonego A. C. nie zasługiwało na uwzględnienie na podstawie przepisów ustawy umorzeniowej z 09.11.2012 r. Sąd, w oparciu o zebrany w toku postępowania materiał dowodowy oraz poczynione rozważania

prawne, uznaje, iż organ rentowy ZUS decyzją z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sposób prawidłowy odmówił wszczęcia postępowania w przedmiocie umorzenia należności określonych w decyzji ZUS z dnia 11.10.2007 r.

Z uwagi na powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonego A. C., albowiem nie było podstaw do jego uwzględnienia.

W punkcie II wyroku Sąd nie obciążył wnioskodawcy kosztami procesu strony przeciwnej.

W myśl art. 102 k.p.c., w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Zgodnie z poglądami prezentowanymi przez doktrynę, przepis art. 102 k.p.c. ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu; jest rozwiązaniem szczególnym, niepodlegającym wykładni rozszerzającej, wykluczającym stosowanie wszelkich uogólnień, wymagającym do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Do okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu według doktryny zaliczyć można nie tylko te związane z samym przebiegiem postępowania, lecz także dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony (Tomasz Demendecki, Komentarz aktualizowany do ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, LEX/el., 2015).

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy nie obciążył strony przegrywającej kosztami procesu z uwagi na jej ciężką sytuację życiową i materialną. Przeciwno ubezpieczonemu A. C. jest prowadzona egzekucja. Z tego tytułu co miesiąc z jego wynagrodzenia za pracę w pełnym wymiarze, które wynosi 1600 zł netto, komornik sądowy potrąca 1000 zł. Nadto, nie bez znaczenia dla sytuacji finansowej odwołującego pozostaje to, iż Sąd w niniejszej sprawie wydał wyrok, w którym oddalił odwołanie A. C.. W konsekwencji tego, odwołujący jest zobowiązany do spłaty zaległych składek określonych w decyzji ZUS z 11.10.2007 r., o umorzenie których wnosił we wniosku z 08.01.2015 r. Wymaga również podkreślenia, że skarżący wydaje miesięcznie na zakup leków dla siebie i dla swojej żony około 500 zł – 600 zł.

Sąd Okręgowy wskazuje ponadto na ciężką sytuację życiową ubezpieczonego, gdyż cierpi on na chorobę P.. Natomiast żona A. C. miała 3 miesiące temu zawał serca. Co więcej, żona ubezpieczonego choruje na obwodowe zapalenie nerwów z czterokończynowym porażeniem. Małżonka odwołującego z uwagi na zły stan zdrowia nie jest w stanie normalnie się poruszać, leży w łóżku. W tej sytuacji obciążenie powoda nawet niewielką częścią kosztów zastępstwa prawnego poniesionych przez pozwanego byłoby niesłuszne w rozumieniu art. 102 k.p.c., gdyż zagrażałoby egzystencji odwołującego się i jego małżonki.